

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget
vedtoges enstemmigt med 114 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Tredje behandling af lovforslag nr. L 151:

Forslag til lov om ændring af lov om statsautoriserede revisorer, lov om registrerede revisorer og lov om visse selskabers aflæggelse af årsregnskab m.v. (2. fase af revision af lovgivningen om revisorer).

Af industriministeren (Trøjborg).
(Fremsat 19/1 94. Første behandling 3/2 94. Betænkning 18/5 94. Anden behandling 24/5 94.

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget
vedtoges enstemmigt med 117 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Tredje behandling af lovforslag nr. L 211:

Forslag til lov om markedsføring.

Af industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen).
(Fremsat 2/3 94. Første behandling 16/3 94. Betænkning 24/5 94. Anden behandling 26/5 94).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget
vedtoges med 68 stemmer (S, SF, CD, RV, KRF og Bente Juncker (UP)) mod 49 (KF, V og FP).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Tredje behandling af lovforslag nr. L 212:

Forslag til lov om ændring af lov om mærkning og skiltning med pris m.v.

Af industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen).
(Fremsat 2/3 94. Første behandling 16/3 94. Betænkning 24/5 94. Anden behandling 26/5 94).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget
vedtoges med 68 stemmer (S, SF, CD, RV, KRF og Bente Juncker (UP)) mod 48 (KF, V og FP).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Tredje behandling af lovforslag nr. L 171:

Forslag til lov om ændring af lov om landbrugsejendomme og lov om miljøbeskyttelse.

Af landbrugsministeren (Bjørn Westh).
(Fremsat 19/1 94. Første behandling 28/1 94. Betænkning 18/5 94. Anden behandling 20/5 94. Tillægsbetænkning 26/5 94).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Grove (KF):

Jeg vil gerne på Det Konservative Folkepartis vegne beklage, at man nu vil gennemføre en så vigtig lov for landbruget med én stemmes flertal. Jeg havde egentlig troet, at landbrugsministeren lagde megen vægt på at få en landbrugslov, der var bred tilslutning til i både Folketinget og organisationerne, men her ser man tydeligt resultatet af, at vi har denne flertalsregning: Når de fire partier langt om længe bliver enige, er der ingen forhandlingsmuligheder, og jeg beklager de unge landmænd, der nu vil komme til at opleve stigende jordpriser. Det bliver dyrt for unge landmænd at etablere sig.

Jeg skal også beklage, at de ældre landmænd får utrolig svært ved at udvikle deres ejendom i et roligt tempo, og det er ligeledes beklageligt, at når så man sælger, bliver den eneste vinder skatteministeren. Med den nyeste ejendomsværdibeskatning og de stigende jordpriser er det skatteministeren, der bliver vinderen, mens den unge landmand bliver nødt til at optage større lån, så det bliver dyre for ham. Dermed forringer man dansk landbrugs konkurrenceevne over for landbruget i de øvrige EU-lande, og jeg synes egentlig, dansk landbrug har det svært nok i forvejen.

Jeg beklager også, at man indsnævrer fortrinsretten så stærkt. Der er ingen tvivl om, at det vil give anledning til ufred i landsbyområderne, og uroen bliver ikke mindre af, at nu skal hobbylandmændene, der er tilflyttere, have fortrinsret over for ældre eller yngre landmænd, der har boet på stedet i lang tid. Det er en sikker vej til at skaffe ufred og ødelægge godt naboskab, og derfor beklager jeg meget, at man tager det med.

Jeg er fuldstændig enig med landbrugsministeren i, at landdistrikterne er værdifulde, og at vi skal gøre meget for at hjælpe dem; men den-

ne lov hjælper ikke landdistrikterne, tværtimod. Vi har erfaring for, at man ikke kan få landdistrikterne til at fungere ved at indføre restriktioner. Man skal bruge guleroden og ikke pisker, som man gør i dette her tilfælde, og det vil overhovedet ikke hjælpe.

Man kan sige, at denne landbrugslov bliver dyr for de unge. Den vil give tabte arbejdspladser for dansk landbrug som helhed, den vil forringe dansk landbrugs konkurrenceevne, og den vil give ufred i landdistrikterne. Alt dette beklager jeg meget. Vi har været villige til at indgå forlig om ethvert punkt i forslaget, men landbrugsministeren har ikke ønsket et bredt forlig. Loven vil blive til skade for landbruget, og det beklager vi fra konservativ side i allerhøjeste grad.

Henrik Dam Kristensen (S):

Hr. Grove beklager, at landbrugsloven skal vedtages med én stemmes flertal. Det har regeringspartierne også beklaget ved flere forskellige lejligheder gennem de seneste uger, men vi har blot kunnet konstatere, at der er gået politik i landbrugsloven. Venstre og De Konservative har ikke ønsket at indgå forlig, men har også villet bruge dette område i den valgkamp, som nu stunder til.

Jeg synes i øvrigt også, det er værd at bemærke, at ved andenbehandlingen fik vi i realiteten De Konservatives bud på en fremtidig landbrugslov. Hvis De Konservative på et eller andet tidspunkt får magt, som de har agt, bliver der kun ét krav, nemlig bopælskravet, og derfor var jeg glad for at kunne konstatere efterfølgende, at Venstres landbrugspolitiske ordfører ikke var helt med på den sang.

Jeg mener, at vi nu får vedtaget en landbrugslov, som er fornuftig og vil give en positiv strukturudvikling, og jeg synes, at det har været glædeligt at konstatere her i sidste omgang, at organisationerne har forstået, at der faktisk er rigtig god overensstemmelse imellem det oplæg, de tre organisationer ret historisk blev enige om ved juletid, og det lovforslag, som nu er til behandling.

Når afgørelsen bliver så snæver, skyldes det også, at SF ikke har kunnet se de miljømæssige gevinster og den fornuftige strukturudvikling, som ligger i lovforslaget, og fordi V og K også vil bruge landbrugspolitikken i den debat, vi skal have sommeren over.

Mejdahl (V):

Vi står nu ved afslutningen af behandlingen af landbrugsloven.

Landbrugsministeren har mellem anden og tredje behandling tilkendegivet, at ikrafttrædelsestidspunktet for kravet om egen jord udskydes til op til 3 år, men denne lempelse af kravene imødekommer ikke Venstres ønsker, og vor indstilling er fortsat den samme. Vi stemmer imod lovforslaget, som det ser ud efter anden behandling.

Venstre har ønsket en ordentlig landbrugslov, men det er da en ærlig sag at være uenig, og derfor forstår jeg ikke rigtig den socialdemokratiske ordfører, der sagde, at der er gået politik i sagen. Selvfølgelig drejer det sig om politik, men jeg forstod ordføreren på den måde, at det var underforstået, at der var partipolitik i sagen, fordi der er valg i år. Det vil jeg godt afvise.

Vi har ønsket en landbrugslov, som giver en så rummelig ramme for landbrugserhvervet, at den ikke forhindrer landbruget i at tilpasse sig de konkurrenceforhold, som bliver en følge af GATT-aftalen af december 1993, og en sådan landbrugslov ville vi have fået, hvis Det Konservative Folkepartis, Venstres og Fremskridtspartiets ændringsforslag var blevet indarbejdet i loven. Så ville den nemlig i vid udstrækning have imødekommet det samlede landbrugs ønsker, som de er formuleret i landboorganisationernes henvendelse til landbrugsministeren af 6. januar.

Regeringen og regeringspartierne har forømt en historisk chance for at tage et samlet landbrug på ordet. Hvis denne mulighed var blevet udnyttet, havde oppositionens tilslutning også været i hus, og landbrugsloven ville være sikret en lang levetid til gavn for det samlede landbrug, som kunne have disponeret langsigtet.

I Venstre trøster vi os med, at det virkelige liv leves videre, uanset hvilke ulykker Folketinget laver. Jeg mindes en i øvrigt udmærket tv-udsendelse, hvor tv fulgte to folketingsmedlemmer – de tidligere miljøministre, hr. Erik Holst og fru Lone Dybkjær – og ved udsendelsens slutning spurgte interviewer, om de to medlemmer følte, de styrede udviklingen. Hr. Erik Holst svarede: Vi fløjter, og toget kører. Vi fløjter ikke, og toget det kører alligevel. Sådan håber jeg også, det vil gå i landbrugserhvervet.

(Kort bemærkning).

Svend Aage Jensen (CD):

CD ser med beklagelse på, at vi ikke får et bredt forlig om landbrugsloven, for det havde vi gerne set, og det var et af vore ønsker.

Når det ikke sker, er det klart for os, at det skyldes, at vi nærmer os et folketingsvalg, og det spiller naturligvis også en stor rolle med hensyn til vedtagelsen af denne landbrugslov. Vi synes, at vi på mange punkter har tilnærmet os de krav og ønsker, som har været fremsat fra landbrugsorganisationernes og VK's side. At det så ikke er tilstrækkeligt, er naturligvis også et udslag af, at i en konstellation, som en 4-parti-regering nu engang er, må der naturligvis også skabes en vis enighed, før man kan fremsætte et sådant forslag. VK husker helt afgjort fra den tid, da de to partier sad i regering, at man ikke altid kan få alting igennem, og det er naturligvis også tilfældet med hensyn til denne landbrugslov.

(Kort bemærkning).

Henrik Dam Kristensen (S):

Jeg kunne forstå på hr. Mejdahl, at det, Venstre ønskede, var en rummelig landbrugslov. Det ønske mener jeg faktisk også regeringen har, og hvis man kigger på den lov, som nu foreligger, giver den gode muligheder, ja, endda særdeles gode muligheder, for dem, der har initiativ og har lyst til store udfordringer; dem vil loven som sådan ikke lægge nogen begrænsninger på.

Jeg er lidt bange for, at det måske er nogle forskellige begreber, vi lægger i ordet rummelighed. Det, Venstre ønsker, når man bruger ordet rummelighed, er eksempelvis en fri samdrift, som i hvert fald ved en matematisk beregning kunne føre til, at noget, der lignede tusind bedrifter, var i stand til at klare al den jord, der er til dyrkning i Danmark. Man kan selvfølgelig sige, at det er rummeligt for dem, der får lov, men der er ikke ret meget rum for alle de andre, som bliver skubbet ud.

Jeg vil sluttelig sige, at jeg synes, det var glædeligt at konstatere, at også CD's ordfører har haft den fornemmelse igennem den sidste uges tid, at der er andet end partipolitik i det her, der er valgkamp i det. Den følelse er vi nogle stykker der har.

Mejdahl (V):

Først en bemærkning til CD's ordfører, hr. Svend Aåge Jensen, som gav udtryk for, at CD har ønsket et bredt forlig om landbrugsloven, men at det nok skyldtes, at der i år er folketingsvalg, at det ikke kunne lade sig gøre at få et bredt forlig.

Jeg vil godt minde CD sådan ganske stilfærdigt om, at CD jo sad med nøglen til et bredt forlig, fordi CD var med i det forlig, som blev indgået i 1989; dér kunne CD have gjort sin indflydelse gældende, så forligspartnerne i højere grad var blevet inddraget i forhandlingerne omkring landbrugsloven. Jeg må derfor konstatere, at det forlig naturligvis nu er definitivt ophævet.

Så sagde Socialdemokratiets ordfører, hr. Henrik Dam Kristensen, med henvisning til ordet rummelighed, at man matematisk kan beregne, at tusind bedrifter kan drive Danmarks jord, hvis det ændringsforslag, som vi har ønsket sat ind i landbrugsloven, vedtages. Sådan kan man selvfølgelig godt stille tingene op, men virkelighedens verden er jo en anden, og jeg bed da også mærke i, at ordføreren sagde, at det var en matematisk beregning. Sådan vil det jo ikke gå. Det, vi ønsker med rummelighed, er, at der er så få snærende bånd for det landbrugerhverv, som skal udvikle sig i en verden med en stadig hårdere konkurrence – og det bliver der, enten vi kan lide det eller ej.

(Kort bemærkning).

Niels Højland (FP):

Det er klart, at der er mange ting i denne her debat omkring landbrugsloven, som er blevet sagt mange gange. Det er også klart, at denne lov er vigtig for landbruget, og jeg mener ikke, at den lægger op til at gøre det nemmere for landbruget. Den lægger op til, at der er nogle, som er nødt til at ændre retning.

Vi har før set urealistisk høje jordpriser; jeg tror bestemt, der vil være områder nu, hvor nogle vil begynde at sige, at med det signal, som denne lov udsender om, at man skal have mere ejerjord, vil den være med til at presse priserne op til urimelige højder igen i visse områder. Der er jo kun den jord, der er, og noget skal braklægges, og der er mange, der føler, at hvis de skal bevare deres bedrift, så er de nødt til at skulle ud og have fat i noget mere jord.

Der er også diskuteret fortrinsstilling. Jamen det er jo en uhyggelig ting, at fortrinsstillingen udvides i denne her lov med den argumentation, at nu skal der være flere ejendomme. At vi kan få de små brug, der er, gjort lidt større og eventuelt få startet nogle op igen, er i sig selv positivt; men fortrinsstillingen er noget ondskabsfuldt noget, det har vi jo set. Vi har set sager – jeg har nævnt det før – der har kørt i op til 7-8 år, inden de kom til en afgørelse. Uanset hvilket synspunkt man har i den retning, så giver de sager stridigheder i lokalsamfundene, som der aldrig nogen sinde kan bygges bro over igen, og det er man med til at udvide med denne landbrugslov.

Det er også blevet sagt af nogle, at de tre partier, der nu er blevet enige om disse ændringsforslag, VKZ, under ingen omstændigheder vil kunne blive enige, når de efter et valg skal til at diskutere en ny landbrugslov eller ændring af den, vi vedtager nu. Jamen det tror jeg bestemt vi kan. Det er helt klart, at vi har forskellige synspunkter, men jeg tror godt, at vi kan sætte os ned og blive enige om nogle ting, så vi kan få de værste knaster ud af denne lov.

Samtidig er jeg lige så skuffet som hr. Mejdahl over, at vi ikke har haft et tættere samarbejde, og at de to partier, der var med i forliget om den tidligere landbrugslov, ikke har været mere imødekommende, end de har.

(Kort bemærkning).

Grove (KF):

Jeg synes, den socialdemokratiske ordfører skulle tage og forholde sig til den lovgivning, vi taler om her i dag. Det har intet med valgkamp at gøre. Vi ville gerne være med til at lave et bredt forlig. Vi ville gerne være med til at lave en god landbrugslov. Vi kunne bare ikke komme ind.

Og til hr. Svend Aage Jensen vil jeg da gerne sige, at jeg godt forstår de vanskeligheder, CD har haft. Når man skal have hr. Hans Larsen-Ledets landbrugspolitik ind i en landbrugslov, bliver det jo en landbrugslov fra 1970'erne, og derfor forstår jeg, at CD har haft det vanskeligt. Jeg synes blot, man skal holde sig til realiteterne og lade være med at sige, at når vi ikke stemmer for denne her lov, er det af hensyn til valgkampen.

Vi er ikke gået til valgkamp på denne landbrugslov, men den vil – med det snævre flertal,

[Grove]

den bliver vedtaget af – komme til at indgå som en del af valgkampen. Det er jeg slet ikke i tvivl om; men jeg skal være den første til at beklage det. Jeg havde ønsket, at vi kunne have haft en valgkamp, hvor vi kunne gå ud i fællesskab og sige, at vi havde lavet noget godt for landbruget – for det er jo dét, det drejer sig om.

Det her bliver dyrt for landbruget. Læg mærke til, at den socialdemokratiske ordfører overhovedet ikke taler om, hvad det kommer til at koste landbruget. Det har vi jo fået nogle beregninger af, men jeg tror desværre, at man i løbet af et års tid eller to vil få yderligere omkostninger. Men så skal vi huske på, hvad der blev sagt fra Socialdemokratiets side.

Jeg vil gerne slutte af med at sige: Det er synd for det danske landbrug. Det kommer til at koste meget i konkurrence.

(Kort bemærkning).

Henrik Dam Kristensen (S):

Det, der kalder mig på talerstolen, er, at både hr. Niels Højland og hr. Grove har givet udtryk for, at dette her ville betyde voldsomme jordprisstigninger.

Jeg synes, det er værd at få slået fast i denne debat, at det krav til ejerjord, der er i regeringens forslag, er mere lempeligt end det krav, erhvervet havde stillet fra starten. Nu går vi ind og siger, at 25 pct. af kravet kan erstattes med tinglyste aftaler.

Dertil kommer, at vi forhåbentlig inden alt for lang tid får en ophørsordning, som vil betyde, at et temmelig stort areal hurtigere vil komme i handel.

Og endelig fremstilles det næsten, som om kravet til andel af ejerjord skal være opfyldt dagen efter, at loven er vedtaget. Sådan forholder det sig jo slet ikke. Der er tale om, at det skal være opfyldt tre år efter ejerskifte, så for langt de fleste vil der jo være en række år, før end kravet skal være opfyldt. Og det, der netop har været hensigten fra regeringens side, er, at vi stille og roligt vil give et signal om, at vi ønsker, at der skal være mere harmoni mellem det antal dyr, der er på en ejendom, og den jord, man selv er i besiddelse af.

(Kort bemærkning).

Mejdahl (V):

Nu skal vi jo passe på, også når vi vurderer,

at vi holder os til realiteternes verden. Hr. Henrik Dam Kristensen sagde, at regeringens krav var lempeligere end de krav, som erhvervet i forliget fra den 6. januar havde opstillet.

Det er ikke rigtigt. Det, erhvervet har sagt, er, at man accepterer, at der stilles krav om egen jord i forbindelse med besætningsudvidelser. Landbrugsministerens forslag lægger op til, at det sker for alle, men ved ejerskifte.

Birthe Hansen (SF):

Landbrugsloven, som vi nu står med her til tredje behandling, havde vi et håb om skulle være det fingerpeg ind i fremtiden, som ville sikre erhvervet en bæredygtig udvikling og sikre den enkelte landmand et økonomisk bæredygtigt grundlag. Men sådan ønsker regeringen det ikke. Vi står med en lov, som efter SF's mening indeholder direkte forringelser, og jeg skal såmænd bare nævne de første to.

Den lempelse vedrørende sammenlægning, som blev indført ved ændringen af landbrugsloven i 1989, udvides nu, således at man nu kan eje op til tre landbrugsejendomme imod tidligere to.

Den anden forringelse – efter vores mening – er udvidelsen af hektargrænsen fra 125 til 150 ha. Det er ikke længere siden end i 1989, at grænsen blev sat op fra 100 til 125 ha.

Vi fremsatte til anden behandling en række ændringsforslag, som efter vores mening på længere sigt ville tjene landbrugserhvervet. Ikke et eneste af vore ændringsforslag har regeringen villet imødekomme. Og den forbedring, vi så i, at man lavede den allerførste grænse for dyreenheder, kan vi såmænd heller ikke bruge til noget, når grænsen er sat dobbelt så højt som af os foreslået.

Det er ikke underligt, at vores håb er afløst af skuffelse. Vi var ikke med i forliget i 1989. Det var Socialdemokratiet heller ikke. Netop derfor havde vi forventet noget langt bedre end det forslag, som nu skal til endelig afstemning, en afstemning, hvor SF vil indstille det til forkastelse.

Det er da meget rart, at den socialdemokratiske ordfører ikke har beskyldt SF for, at vores nej ville være af valgtaktiske grunde, for jeg vil godt gøre opmærksom på, at vores holdning til dansk landbrug, til landbrugserhvervet og til den enkelte landmand er nøjagtig den samme, hvad enten vi skal have et valg i efteråret eller vi ikke skal.

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Jeg er ked af, at dette lovforslag ikke bliver vedtaget med et større flertal. Jeg har haft forhandlinger med alle partierne, inden det blev fremsat, og flere gange under behandlingen har jeg haft personlige drøftelser med ordførerne, og jeg havde i lang tid det indtryk, at der var et pænt flertal for det.

Loven bygger jo på flere elementer, bl.a. en væsentlig liberalisering, som Venstre nu vil stemme imod, bl.a. hektargrænsen, som er nævnt, og at man kan eje tre ejendomme. Til gengæld bliver der indført et loft over antallet af husdyr på den enkelte ejendom, noget, som Venstre jo også tidligere har sagt at man burde have, men ikke havde fået udmøntet.

Vi ønsker mange landbrug. Vi ønsker ikke, at alle landbrug skal slå sammen. Derfor flere muligheder for at eje, derfor et lettere generationsskifte, bygge op og sælge fra, uden at man behøver at afhænde det hele. Vi ønsker mange bønder på landet. Vi ønsker ikke samdrift, så kun 1.000 ejendomme kan drive al Danmarks landbrugsjord, som Venstre foreslår. Vi vil gerne have mange bønder på landet.

Vi vil også gerne have sammenhæng mellem det sted, hvor bygningerne er og dyrene står, og hvor jorden er. Det er et godt, gammelt landmandsråd, at der er god økonomi og godt miljø i at have dyr og jord samme sted, og det er det, vi bestræber os på her.

Vi ønsker ikke hollandske tilstande i dansk landbrug, så vi ønsker ikke bare, at udviklingen skal gå derudad, som hr. Mejdhall foreslår. Hollandsk landbrug har i dag store problemer, fordi de har tilladt store husdyrkoncentrationer på alt for lidt jord. Det ønsker vi at modvirke. Det vil være vigtigt for vores konkurrenceevne fremover, at vi ikke kommer i den situation.

Dernæst ønsker vi mere liv på landet. Jeg kan forstå på hr. Mejdhall, at det kunne man ikke tage ind i en landbrugslov ved anden behandling, og at det var forkert at have to målsætninger. Må jeg gøre opmærksom på, at hr. Niels Anker Kofoed fremsatte en landbrugslov, som fru Britta Schall Holberg gennemførte, der som en målsætning havde flerstrengethed netop for livet på landet. Jeg tror, fru Britta Schall Holberg brugte en stor del af sin tid som landbrugsminister på at tale om, at det var livet på landet, der skulle sikres gennem hen-

des landbrugslov. Nu siger Venstre, at det må man slet ikke tage med i en landbrugslov. Der er i hvert fald – undskyld udtrykket – sket en kovending.

Dette forslag er meget tæt på organisationernes forslag. Det er ikke fuldstændig, som de har ønsket det. Jeg har i øvrigt undret mig over, om Venstre mener, at organisationer skal diktere Folketinget, hvordan lovgivningen skal være. Venstres ordfører siger nu, at havde det været fuldstændig, som organisationerne havde sagt, så ville de have stemt for. Men Venstres egne ændringsforslag levede jo heller ikke op til det; det synes jeg man skal huske.

Jeg er glad for, at vi er tæt på organisationerne, og jeg er glad for, at 130 formænd i Dansk Familiebrug på et møde forleden dag udtrykte stor glæde over den lov, der nu bliver vedtaget.

Til SF vil jeg blot sige, at SF's ændringsforslag ville betyde, at 12 pct. af dansk landbrugs animalske produktion var ulovlig dagen efter vedtagelsen her i Folketinget. Det er noget, der ville lukke arbejdspladser, så det klodsede.

Dernæst stemmer SF imod en klar miljøforbedring i denne lov. SF stemmer imod opstramning af selskabsbestemmelserne i loven, fordi SF vil have, at der ikke må være mere end 250 dyreenheder; der er mange, mange hundrede landbrug over den størrelse, og det ville så betyde lukning for dem.

SF stemmer også imod, at en landmand skal kunne bygge sin bedrift langsomt op. Hvis f.eks. en økologisk landmand er startet, uden at han kunne leve af landbruget alene, så skal han ikke kunne få suppleringsjord. SF siger, at man kun kan få suppleringsjord, hvis man er heltidslandmand, så den unge, der ønsker at starte langsomt som økologisk landmand, kan ikke få suppleringsjord efter SF's ændringsforslag. Derfor måtte regeringen afvise SF's ændringsforslag.

Jeg synes, det er lidt grotesk, at Dansk Familiebrug på et formandsmøde med 130 formænd siger, at dette her er et godt fremskridt for landbrugsloven, og så stemmer SF imod, sådan at loven kommer til at nærme sig det, dansk erhvervsjordbrug, Tolvmandsforeningerne, ønsker.

Jeg kan ikke forstå det. Jeg tror faktisk, at de fleste bønder er enige med mig om, at det gælder om at have dyr og jord sammen, det gælder om at have mange enheder, det gælder om at

[Landbrugsministeren]

have fleksibilitet, og der er en rimelig liberalisering i det her, samtidig med at vi sikrer os, at vi ikke ender i den grøft, Holland er endt i, med alt for mange dyr på et alt for lille areal.

(Kort bemærkning).

Mejdahl (V):

Landbrugsministeren konstaterede, at Venstre vil stemme imod, at hektargrænsen hæves, og at der gives mulighed for at eje tre ejendomme i forhold til de nuværende to. Ja, det kommer vi til. Det er jo ikke, fordi vi er imod det; der er i det hele taget flere ting i landbrugsloven, som vi naturligvis kunne støtte. Når vi stemmer imod, er det, fordi vi bliver tvunget til det, idet vi ikke har fået de indrømmelser, der skal til, for at vi stemme for hele loven. Jeg tager ikke afstand fra, at man også kan tage hensyn til livet på landet. Det, jeg tager afstand fra på Venstres vegne i lovforslaget, er, at man på den måde, som fortrinsretten er udformet, tager for store hensyn til den del af landbruget, som ikke er produktionslandbrug.

Landbrugsministeren hævder, at lovforslaget, som det nu ser ud, og som der bliver stemt om om et øjeblik, er tæt på organisationernes forslag. Jeg vil godt minde om, at de ændringsforslag, som vi har været medforlagsstillere til, gør, at det kommer endnu tættere på.

Så spørger landbrugsministeren: Er det Venstres mening, at organisationerne skal diktere Folketinget? Dér vil jeg selvfølgelig sige nej med en tyk streg under. Men når det er vigtigt at lytte til organisationerne her, er det, fordi der er en historisk chance for at få et samlet landbrug til at bakke op om den lovgivning, som vi laver herinde. Det er jo ikke hver dag, at de tre landbrugorganisationer kommer i samlet trop og siger: Det her er det, som vi mener er idealtilstanden i den givne situation. Her var chancen for at tage landbrugorganisationerne på ordet. Det har vi forsøgt. Det har landbrugsministeren ikke ønsket.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 59 stemmer (S, CD, RV, KRF og Bente Juncker (UP))
mod 58 (KF, V, SF og FP).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Tredje behandling af lovforslag nr. L 172:

Forslag til lov om ændring af lov om statsgaranti og rentetilskud m.m. ved udlån til yngre jordbrugere.

Af landbrugsministeren (Bjørn Westh).

(Fremsat 19/1 94. Første behandling 28/1 94. Betænkning 18/5 94. Anden behandling 20/5 94).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 118 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Tredje behandling af lovforslag nr. L 258:

Forslag til lov om ændring af lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. (Forbedring af vilkårene for personer fra det tidligere Jugoslavien).

Af indenrigsministeren (Birte Weiss).

(Fremsat 10/5 95. Første behandling 11/5 94. Betænkning 20/5 94. Anden behandling 24/5 94).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.